

BIR

Årsrapport 2022
Tilsyn med forsøpling
Samnanger kommune

BIR Husholdning AS, mars 2023

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Beskrivelse av arbeidet i 2022.....	3
Kartlegging.....	4
Befaring og oppfølging	4
Andre gjennomførte aktiviteter ihht avtalens bestemmelser	5
3. Planer for videre arbeid.....	5
4. Oppsummering.....	5
Vedlegg 2. Tilsynstabeller for kommunene.....	6
Vedlegg 3. Lokalitetskart for kommunene	10

1. Innledning

Tilsyn med forurensnings – og avfallssituasjonen i kommunene reguleres av *Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven)*. I utgangspunktet er det kommunen selv som er tilsynsmyndighet og ansvarlig for å føre tilsyn, men ansvaret kan delegeres videre til interkommunale selskap, jf. Forurensningsloven § 83. BIR er tildelt myndighet til å føre tilsyn og fatte enkeltvedtak via avtale med hver enkelt av eierkommunene; Askøy, Bjørnafjorden, Kvam, Osterøy, Samnanger og Vaksdal.

Formålet er at BIR skal

- a) redusere omfanget av forsøpling i kommunene
- b) gjennom råd, veiledning og opplysning, arbeide for å motvirke forsøpling
- c) tilrettelegge for innsamlingskampanjer for avfall
- d) sikre oversikt over forsøplingssituasjonen i kommunene, og gjennomføre tilsyn i saker om forsøpling
- e) sikre en rask oppfølging av og opprydding i saker om forsøpling, i samsvar med forurensningslovens bestemmelser
- f) sikre en kostnadseffektiv gjennomføring av kommunenes oppgaver knyttet til forsøpling

Bergen kommune har ikke delegert myndighet til BIR, men det er inngått avtale hvor Bergen kommune kan benytte BIR's ressurser i å bistå kommunen i oppgaver knyttet til forsøpling.

BIR arbeider for at avfall og forurensende gjenstander blir tatt hånd om slik at det blir minst mulig til skade eller ulempe, og at avfall blir levert til rett mottak og i størst mulig grad gjenvunnet. Tilsyn med forurensnings – og avfallssituasjonen i kommunen er utenfor det lovpålagte oppdraget til BIR, og dekkes følgelig av næringsviksomheten i konsernet.

Kostnadene ved å fjerne, hindre eller begrense avfall eller forurensning bæres av den som er ansvarlig for forsøplingen eller forurensningen. Dersom mulig rettes vedtak om opprydding mot den som har etterlatt forurensningen. Hvis vedkommende er ukjent eller ikke er i stand til å foreta opprydding, rettes vedtak om opprydding mot den som eier grunnen der forurensningen befinner seg.

Etter avtalene mellom BIR og den enkelte eierkommune skal BIR utarbeide en årsrapport som minimum omhandler tilsynsaktiviteter, herunder planer og oppgaver, som er utført for hver kommune sist år.

2. Beskrivelse av arbeidet i 2022

BIR arbeider med forsøpling i samsvar med bestemmelsene i forurensningsloven og forvaltningsloven. I tillegg er det utarbeidet interne retningslinjer vedtatt i kommunestyrene for å sikre likebehandling i kommunene.

I 2022 fokuserte BIR på følgende tilsynsaktiviteter

- Kartlegging av innmeldte saker
- Befaring og oppfølging

I tillegg er det gjennomført kompetanseoverføring av fag – og ansvarsområdet i forbindelse med nytt tilsynspersonell.

Kartlegging

Kartlegging av den aktuelle forsøplings situasjonen omfatter:

- Mottak av nye henvendelser og tips. Innmelder kan være kommunen, innbyggere eller internt i BIR.
- Orienteringsturer basert på mottatt tips
- Vedlikehold av oversikt over forsøplings situasjonen i kommunene

Alle sakene blir registrert i egen oversikt, og supplert med informasjon etter hvert som de behandles. Vedlagt rapporten følger en forenklet oversikt

Befaring og oppfølging

Ved inngangen av året var det 4 åpne saker. Gjennom året er det mottatt en henvendelser om mulig forsøpling i Samnanger kommune. Alle sakene er fulgt opp, men ingen av sakene har kunne avsluttes. Det er gjennomført kontroll av områdene og dialog med grunneierne, men flere av områdene har lang historikk og er svært krevende. Noe opprydding er gjennomført. Den nye saken som er registrert i 2022 er på et tidligere registrert område (sak 5), men denne gang omhandler forsøplingen flere kjøretøy, vrak og deler.

Akkumulert har vi følgende oversikt

År	Antall lokaliteter	Antall befaringer etter varsel	Antall varsler om pålegg om opprydding	Antall vedtak om pålegg om opprydding	Antall avsluttede saker	Antall klagesaker
2016	21	0	0	0	0	0
2021	43	24	18	4	39	0
2022	44	24	18	4	39	0

Etter forurensningsloven § 28 er det forsøpler som er ansvarlig for nødvendig opprydding. Dette innebærer at BIR alltid må finne ut hvem som er ansvarlig for forsøplingen. Før befaring gjennomføres vil BIR prøve å identifisere forsøpler og/eller grunneier via kunderegisteret i BIR og offentlige tilgjengelige oppslagsverk. I tillegg er det tema i samtale med grunneier under befaring.

Når forsøpler er indentifisert blir det sendt pålegg med frist om nødvendig opprydding. Dersom omfanget er av mindre størrelse, kan det inngås muntlig avtale om opprydding. Fristen for opprydding vurderes i hver enkelt sak, og vil avhenge av omfanget på forsøplingen, fare for forurensning og den ansvarliges mulighet til å gjennomføre arbeidet (kan påvirkes av helsetilstand, årstid mm).

Erfaring viser at god dialog mellom tilsynspersonell og de kontrollerte er en viktig faktor for effektiv prosess og vellykket opprydding. Mye av arbeidet med tilsyn består derfor i å følge opp via telefon og e-post, uten å fatte formelle vedtak etter forurensningsloven.

Andre gjennomførte aktiviteter ihht avtalens bestemmelser

BIR skal gi råd og veiledning for å redusere forsøpling, samt tilrettelegge for innsamlingskampanjer for avfall og sørge for en kostnadseffektiv håndtering av sakene.

Ved befarings og kontroll vil tilsynspersonell alltid informere om sikker avfallsbehandling og ulike måter å enten oppbevare gjenstander på en forsvarlig måte, eller hvordan de kan avhendes.

Det er i 2022 ikke gjennomført kampanjer i samarbeid med media. Fokus har vært å følge opp og avslutte registrerte saker, i tillegg til kompetanseoverføring mellom tilsynspersonell. Kampanjer for 2023 er noe som vil bli vurdert på vårparten for å øke antall innmeldte saker.

3. Planer for videre arbeid

Tilsyn med nye forsøplingsaker, og oppfølging av allerede registrerte saker vil være de sentrale aktivitetene i 2023.

I tillegg vil det arbeides aktivt med å øke antall innmeldte saker, gjerne i samarbeid med kommunikasjonsavdelingen i BIR og media, eller annen pågående aktivitet/arbeid i BIR.

4. Oppsummering

Det kommunale samarbeidet mellom BIR og eierkommune som gjelder tilsyn med forsøpling, strekker seg tilbake til 2015. Det er gjennom årene utført flere store kartlegginger av forsøplingssituasjonen i kommunene, og sakene som registreres følges opp kontinuerlig for å finne gode løsninger.

BIR opplever at situasjonen med forsøpling i kommunene har bedret seg. Dette kan skyldes tilsynsvirksomheten, men også en generell økt oppmerksomhet knyttet til forsøpling blant publikum. Dette medfører at nye forsøplingsaker ofte blir behandlet tidlig og når de er mindre omfattende.

Vedlegg 2. Tilsynstabeller for kommunene

Samnanger kommune

Nr.	Beskrivelse etter flyfotoanalyse/tips	Beskrivelse etter orienteringstur	Beskrivelse etter befaring	Aktuell status
1	Restplass ved Rv7 – mulig forsøpling	Litt forsøpling (plast, EE-avfall og skrap)	-	Avsluttet
2	Restplass ved Rv7 – mulig forsøpling	Rent	-	Avsluttet
3	Plass – mulig forsøpling	Metallskrap, trevirke, gummimater, plastsekker med avfall	Metallskrap, trevirke, gummimater, plastsekker med avfall	Avsluttet
4	Plass – mulig forsøpling	Bilvrak, gammel, skadet campingvogn	-	Avsluttet
5	Mulig forsøpling, båtvrak	Farlig avfall (asbest, et stort batteri), vrak av gaffeltruck, trevirke, bildekk og skrap	Farlig avfall (asbest, et stort batteri), vrak av gaffeltruck, trevirke (rivingsavfall), bildekk, skrap	Avsluttet
6	Bilvrak, skrap	Masse containere, skrap og bilvrak	-	Til oppfølging
7	Mulig bilvrak	Industriområde, ingen vrak.	-	Avsluttet
8	Mulig bilvrak og avfall	Bilvrak	1 hobbybil under restaurering, 1 delebil	Avsluttet
9	Mulig bilvrak og båtvrak	Bilvrak, beltevogn (vrak?), båtvrak?	Vrak ble fjernet	Avsluttet
10	Mulig vrak	Bilvrak, maskinvrak, skrap	Maskin er i bruk, metallskrap og skrot; bilvrak ble fjernet	Avsluttet
11	Rivingavfall	Avfall	Opprydding tilfredstillende	Avsluttet

Tilsyn med forsøpling – Årsrapport 2022 – Samnanger

12	Ukjente større gjenstander	Mulig avfall, gammel campingvogn (med avfall)	Ryddet opp	Avsluttet
13	Bilvrak	Bilvrak	1 rallycrossbil + 1 veteranbil, ingen bilvrak	Avsluttet
14	Bilvrak	Saken gjelder eiendom 29/26 - bilvrak	-	Avsluttet
15	Bilvrak	Flere bilvrak	Ca. 50 bilvrak. Varsel om pålegg om opprydding, frist – 1.05.2017; ny frist – 1.09.2017.	Under oppfølging
16	Bilvrak, bussvrak, skrap (?) (også mulig bilvrak ca. 200 m mot vest)	Privat eiendom, ingen tilgang	1 bilvrak, bil- og maskindeler, dekk og skrap. Varsel om pålegg om opprydding, frist – 1.09.2017; fristforlengelse til 1.09.2018; ryddet opp,	Avsluttet
17	Avfall?	Rent	-	Avsluttet
18	Mulig avfall	Rent (gårdsbruk)	-	Avsluttet
19	Bilvrak, skrap, skrot (Fylkesmannen sin sak?)	Bilvrak, skrap, skrot	Mange bilvrak og gamle biler, bildeler, skrap og avfall. Varsel om pålegg om opprydding, frist – 1.05.2018 (bilvrak)/1.05.2019 (avfall. skrap, bildeler); pålegg om opprydding, frist – 1.06.2020. Mye er ryddet opp, men fremdeles en del igjen. Grunneier avsluttet samarbeid	Under oppfølging
20	Mulig avfall	Rent	-	Avsluttet
21	-	Rent	-	Avsluttet

Tilsyn med forsøpling – Årsrapport 2022 – Samnanger

22	-	Bilvrak, mulig avfall	1 bilvrak, kassert vaskemaskin	Avsluttet
23	-	2 personbilvrak, 2 lastebilvrak (uregistrerte biler?), 2 vrak av gaffeltruck (dekket)	2 personbilvrak, 2 lastebilvrak (uregistrerte biler?), 2 vrak av gaffeltruck (dekket). Ryddet opp	Avsluttet
24	-	Fritidsbygg under bygging/oppussing	Byggesak	Avsluttet
25	-	Forsøpling (isopor, skrap, trevirke, plast, avfall, asbest)	Opprydding pågår	Avsluttet
26	-	Forsøpling (skrap, bildeler, plast)	Ryddet opp	Avsluttet
27	- (tips – bilvrak)	Privat eiendom, ingen tilgang	Ingen bilvrak	Avsluttet
28	-	Metallskrap, kvist (skal ryddes opp til høsten)	-	Avsluttet
29	Mulig bilvrak	Privat eiendom, ingen tilgang	Rent	Avsluttet
30	-	Uregistrert bil (rød Volvo)	Bilen ble fjernet	Avsluttet
31	-	-	Vrak av gravemaskin. Vrak fjernet	Avsluttet
32	-	-	Skrap, trevirke, avfall	Avsluttet
33	-	-	Gammel campingvogn, skrap, trevirke	Avsluttet
34	Mulig forsøpling	Rent	-	Avsluttet
35	-	Gammel plog, impregnert trevirke, litt avfall	-	Avsluttet
36	- (tips – bilvrak)	Bilvrak/hensatt bil (VW Golf III), tyskregistrert	Står på kommunal vei	Under oppfølging
37	- (tips fra kommunen)	Lastebilvrak, skrap, avfall	Lastebilvrak	Avsluttet
38	- (tips fra kommunen)	Gammel tank, skrap	Gammel tank	Avsluttet

Tilsyn med forsøpling – Årsrapport 2022 – Samnanger

39	- (tips fra kommunen)	Gummimater, avfall	-	Avsluttet
40	- (tips)	2 bilvrak, bildeler og skrap	-	Avsluttet
41	- (tips)	Mange bilvrak	Bilvrak, lastebilvrak, gravemaskin (lekkasjer). Pålegg om opprydding, frist – 9.11.2018; tvangsmulkt; vedtak om tvangsopprydding – 5.11.2019	Avsluttet / tvangsmulkt
42	- (tips)	Bilvrak og båtvrak på kommunal tomt	2 avregistrerte biler på en privat tomt	Avsluttet
43	- (tips – avfall ved veien)	Pappeske med mat, 2 soveposer m.m.	Saken sendt til statens vegvesen, ryddet opp	Avsluttet
44	Tips - Forsøpling		Bruktbiler og delebiler til videre salg. Er samme eiendom som sak 5, men nytt avfall.	Under oppfølging

Vedlegg 3. Lokalitetskart for kommunene

- - saker til oppfølging
- - avsluttede saker
- - pågående saker

Vedlegg 3
Kart over plassering av
forsøpingssteder i Samnanger kommune

